

En studiekreds med Rødstrømper

En mere end 25 år gammel studiekreds, hvis medlemmer er gamle DK'ere indledte i september året med en debat om Rødstrømpebevægelsen, som den tegnes i tidsskriftet Mac nr. 6 1970.

Rødstrømpebevægelsen synes ikke at være et isoleret dansk fænomen. Tilsvarende bevægelser findes i USA, England, Holland og vistnok også i Tyskland under bogstavnavne som WLM, WASP, WITCH, NOW o.l. Hvad bogstaver og bevægelserne står for, kan man måske finde ud af ved at læse kapitlet »Det bobler i slaggedyngen, slammet koger over« i Mac. Studiekredsen opgav at gå i krig med dette afsnit, som bl.a. udmærkede sig med et større forbrug af forkert anvendte fremmedord, hvilket gjorde indholdet endnu mere dunkelt. Fremmedord må jo enhver skribent med agtelse for sig selv, og

for at få ros hos andre, anvende. Men mon det ikke ville fremme Rødstrømpebevægelsen, hvis man forsøgte at fortælle om den på et rimeligt dansk?

☆

For studiekredsen blev det en herlig aften, ikke mindst i glæden over at ny vin blev hældt i de gamle sække. Den smagte os nok lidt besk og surt. Men alligevel. Den kunne jo udvikle sig.

☆

Måske et kort referat af aftenens indhold kan få andre DK'ere til at interessere sig for Rødstrømperne. De mener mere, end man får indtryk af gennem presse, radio og TV. Man skal dog ikke forvente et program, et fastlagt mål og slet ikke noget i retning af en organisation eller forening. Det spændende er, at de repræsenterer kvindesag ud fra helt andre kriterier end DK, som søger at frigøre kvinderne gennem en reel ligestilling med mænd i samfund og familie.

Rødstrømperne (herefter forkortet til RS) accepterer med rette ikke dette som nok til en virkelig frigørelse. De ønsker en kvindernes bevidstgørelse som forudsætning for en menneskelig frigørelse. Denne frigørelse kan ikke ske indenfor dette samfunds normer, den betinger en revolution i socialistisk retning. Men, siger RS, en klassekamp uden en kvindekamp vil ikke løse kvindernes problemer. Den vil ikke bringe dem den individuelle frigørelse — realiseringen af dem selv som mennesker. Det vidner de revolutionære bevægelser, vi har oplevet siden

1917, tydeligt om. Studiekredsen var ikke uenig heri, hvis man ikke havde tid til at vente 100-200 år. Tre hovedartikler i Mac fortæller, hvad RS står for, for så vidt det altså kan gøres, når de ikke vil have en forening eller en organisation bag sig. De mener, at deres ideer fra små enkeltgrupper skal spredes som ringe i vandet og danne andre smågrupper. Målet, kvinders bevidstgørelse, nås kun gennem bevægelsens flexible holdning til udviklingen i samfundet.

☆

Af de meget velskrevne artikler synes at fremgå, at RS føler at kvinderne er langt mere bundne i deres kønsrollemønstre, end vi gamle DK'ere kunne gå med til. Mange af argumenterne måtte vi nikke gendende til, men de blev ligesom serveret på en helt ny og frisk måde. De er værd at læse, og de sætter tankerne i sving, hvad enten man er enig eller uenig med dem.

☆

Vi kunne ikke gå med til den ret udprægede mands-aggressive holdning, RS giver udtryk for. De mener, at det er kvinder *alene*, der skal kæmpe for en frigørelse af kønsrollemønstret, som samfundet binder dem til. De vil ikke have nok så forstående mænd med i denne sag. De er bange for at »blive forstået ihjel«. Derimod ser de gerne, at mændene ser på deres eget kønsrollemønster, som nok kan være fristende at holde fast ved (kvinde-slaverne er værd at beholde), men som hindrer deres frigørelse, som den hindrer kvindernes. Når begge

MAC
Studiekreds med Rødstrømper

En mere end 25 år gammel studiekreds, hvis medlemmer er gamle DK'ere indledte i september året med en debat om Rødstrømpebevægelsen, som den tegnes i tidsskriftet Mac nr. 6 1970.

køn er mere frigjort fra normerne vinker samarbejdet på lige og fælles betingelser forude.

Personligt tror jeg ikke på, at bevægelsen kan overleve en så mands-aggressiv holdning. Teorierne bag dem vil visne i kærlighedens og moderfølelsens skygger. Særligt logisk forekom det os heller ikke at anbefale kampmidler som f.eks. latterliggørelsen af manden i sengen for at fremkalde de usikkerheds- og mindreværdsfølelser hos ham, RS netop kæmper for at befri kvinderne for. Men det kan jo være meget skægt at læse om.

☆

Sexfrigørelsen lægges der naturligvis også stor vægt på — for stor — idet vi tror, at den vil komme ganske af sig selv i P-pillens kølvand. Denne velsignede, lille pille har dog befriet kvinden fra den dræbende graviditetsangst og dermed frigjort hende helt anderledes

end før i sit forhold til mand eller mænd. Hvad der ikke synes at bekymre RS, er børn og deres skæbne. De nævnes næsten ikke og kun ligesom i forbifarten. Ganske vist tages der heller ikke stilling til ægteskab og familie, og om disse ret så vigtige institutioner vil overleve frigørelserne, eller noget andet skal komme i deres sted. Det kan faktisk være ganske klogt ikke at have noget program.

☆

Vi spekulerede også på, hvad der sker, når den rene sexfølelse går over i kærlighed. Når *den* først har fået rigtigt fat i os, så har vi hidtil haft et utroligt sejlivet ønske om pardannelse. Den binder som bekendt mænd som kvinder. Vi var dog enige om, at når det var et bevidstgjort og frigjort par, så ville de faktisk have bedre chancer for at klare sig godt livet igennem med eller uden kontrakter end de stak-

kels kønsrollebetyngede har det idag.

☆

At processen bliver lang, er RS på det rene med. Kapitlet om »Om kvindens ulykkelige bevidsthed og modmagts problem« slutter således:

»Når kvinderne begynder at organisere sig, står vi først ved begyndelsen til en lang proces, og i løbet af vort arbejde vil der sikkert komme mange revisioner af denne begyndelse og af de her nævnte betingelser og muligheder for aktioner. Denne erfaring har vi allerede gjort. Men overgangstadiet, som vi gradvist bevæger os ind i, kræver af os en bevidst kontrol og stadig praktisk korrektion af vore forudsætninger, fordi den metode, hvormed samfundet revolutioneres, uvægerligt er bestemmende for det nye samfund«.

Enig.

Bodil M. Begtrup.